

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
MACIEJA SZPUNARA
od 20. lipnja 2018.¹

Predmet C-379/17

Società Immobiliare Al Bosco Srl

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Priznanje i izvršenje sudskih odluka – Rok za izvršenje predviđen pravom zamoljene države članice za oduzimanje imovine – Primjenjivost tog roka na instrument donesen u drugoj državi članici i proglašen izvršnim u zamoljenoj državi članici”

I. Uvod

1. U okviru Uredbe (EZ) br. 44/2001², odluka o blokadi imovine donesena u državi članici načelno se može izvršiti u drugoj državi članici, nakon što je u toj potonjoj državi proglašena izvršnom. Međutim, pravila za izvršenje odluka o blokadi imovine uvelike se razlikuju. Stoga se ne može jasno utvrditi koje su odredbe prava države članice u kojoj se zahtijeva izvršenje primjenjive prilikom izvršenja stranih sudskih odluka. Glavni predmet dio je tog konteksta.

2. Ovaj zahtjev za prethodnu odluku omogućit će Sudu da odluči o pitanju primjenjuje li se na temelju Uredbe br. 44/2001. odredba nacionalnog prava države članice u kojoj se zahtijeva izvršenje, kojom se određuje rok u kojem vjerovnik treba izvršiti odluku o blokadi imovine, na takve odluke donesene u drugim državama članicama.

3. Konkretnije, sud koji je uputio zahtjev ima dvojbe u pogledu primjenjivosti odredbe njemačkog prava, odnosno članka 929. stavka 2. Zivilprozessordnung (Zakon o građanskom postupku, u daljnjem tekstu: ZPO), u okviru glavnog predmeta koji se odnosi na izvršenje odluke o blokadi imovine koju su donijela talijanska tijela³.

4. Međutim, relevantnost presude koju će Sud donijeti u ovom slučaju prekoračuje okvir država iz ovog predmeta. Naime, riječ je o problematici koja može biti važna za sve države članice čijim se nacionalnim pravom predviđa rok za podnošenje zahtjeva za izvršenje odluke o blokadi imovine. K tomu, ta se problematika također javlja u okviru Uredbe (EU) br. 1215/2012⁴, kojom je zamijenjena Uredba br. 44/2001.

1 Izvorni jezik: francuski

2 Uredba Vijeća od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.).

3 Prema mojim saznanjima, ovaj predmet po drugi put omogućava Sudu tumačenje pravila u području priznavanja ili izvršenja stranih sudskih odluka u okviru predmeta u kojem se odredbe ZPO-a koje se odnose na blokadu imovine mogu primijeniti. Vidjeti presudu od 10. veljače 1994., Mund & Fester (C-398/92, EU:C:1994:52).

4 Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289. i ispravak SL 2016., L 202, str. 57.)

II. Pravni okvir

A. *Pravo Unije*

1. Uredba br. 44/2001

5. Poglavljem III. Uredbe br. 44/2001, koje obuhvaća članke 32. do 58. te uredbe, uglavnom se uređuje priznavanje i izvršenje sudskih odluka koje donose sudovi država članica, uključujući postupak egzekviture.

6. U skladu s člankom 38. stavkom 1. Uredbe br. 44/2001:

„Sudska odluka donesena u državi članici koja je i izvršiva u toj državi izvršava se u drugoj državi članici ako je, po zahtjevu bilo koje zainteresirane stranke, u njoj proglašena izvršivom.”

2. Uredba br. 1215/2012

7. Poglavlje III. Uredbe br. 1215/2012 obuhvaća članke 36. do 57. i odnosi se na priznavanje i izvršenje sudskih odluka koje donose sudovi država članica. Međutim, prilikom donošenja Uredbe br. 1215/2012 zakonodavac Unije odlučio je uspostaviti sustav automatskog priznavanja i izvršenja. U tu svrhu se člankom 39. Uredbe br. 1215/2012 predviđa da odluke donesene u drugim državama članicama mogu biti izvršene, a da nije potrebno pokrenuti postupak egzekviture.

8. K tomu, članak 41. stavak 1. Uredbe br. 1215/2012 glasi kako slijedi:

„Podložno odredbama ovog odjeljka, postupak za izvršenje sudskih odluka donesenih u drugoj državi članici uređen je pravom zamoljene države članice. Sudska odluka donesena u državi članici koja je izvršna u zamoljenoj državi članici izvršava se pod istim uvjetima kao i sudska odluka donesena u zamoljenoj državi članici.”

B. *Njemačko pravo*

9. Člankom 929. stavkom 2. ZPO-a određuje se:

„Izvršenje naloga za zapljenu nije dopušteno nakon isteka roka od mjesec dana počevši od datuma kada je nalog predan ili dostavljen stranci na čiji je zahtjev izdan.”

10. K tomu, u skladu s člankom 932. stavcima 1. i 3. ZPO-a:

„1. Izvršenje zapljene nekretnine [...] provodi se upisom hipoteke kao osiguranja potraživanja [...].

[...]

3. Zahtjev za upis hipoteke jednakovrijedan je, u smislu članka 929. stavaka 2. i 3., izvršenju naloga za zapljenu.”

III. Činjenice u glavnom predmetu

11. Società Immobiliare Al Bosco Srl, društvo uređeno talijanskim pravom, ishodilo je 19. studenoga 2013. pred Tribunale di Gorizia (Sud u Goriziji, Italija) odluku o blokadi pokretne i nepokretne imovine (*sequestro conservativo*) Guntera Hobera (u daljnjem tekstu: tuženik) u iznosu do milijun eura.

12. Odlukom od 22. kolovoza 2014. nadležni sud proglasio je odluku izvršnom u Njemačkoj.

13. Više od osam mjeseci kasnije, 23. travnja 2015., tužitelj je kao osiguranje svojeg potraživanja zatražio upis hipoteke na nekretninu koja se nalazi u Njemačkoj i koja pripada tuženiku.

14. Taj je zahtjev za upis odbio prvostupanjski sud.

15. Nadalje, žalbeni sud odbio je tužiteljevu žalbu protiv te odluke. Taj je sud smatrao da hipoteka nije morala biti upisana zbog toga što tužitelj nije poštovao jednomjesečni rok utvrđen u članku 929. stavku 2. ZPO-a.

16. Prema mišljenju žalbenog suda, izvršnost koja je člankom 38. Uredbe br. 44/2001 dodijeljena odluci donesenoj u drugoj državi članici u biti odgovara izvršnosti koja je dodijeljena istovjetnoj nacionalnoj odluci. K tomu, izvršenje u užem smislu odluka donesenih u drugim državama članicama podliježe *lex fori*.

17. Osim toga, prema mišljenju žalbenog suda, zapljena na temelju talijanskog prava (*sequestro conservativo*) i blokada imovine na temelju njemačkog prava slične su. Prema tome, zbog te sličnosti u glavnom predmetu valja poštovati postupovne odredbe primjenjive na tu vrstu odluka i, posljedično, članak 929. stavak 2. ZPO-a.

18. Svojom žalbom u pogledu pravnog pitanja koju je odobrio žalbeni sud i koja je podnesena pred Bundesgerichtshofom (Savezni vrhovni sud, Njemačka), tužitelj ostaje pri svojem zahtjevu za upis hipoteke kao osiguranja potraživanja.

IV. Prethodno pitanje i postupak pred Sudom

19. U tim je okolnostima Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Je li u skladu s člankom 38. stavkom 1. Uredbe br. 44/2001 ako se rok predviđen pravom države izvršenja, na temelju kojeg se nakon proteka određenog vremena instrument više ne može izvršiti, primijeni i na funkcionalno usporediv instrument koji je izdan u drugoj državi članici te je u državi izvršenja priznat i proglašen izvršnim?“

20. Zahtjev za prethodnu odluku tajništvo Suda zaprimilo je 26. lipnja 2017.

21. Pisana očitovanja podnijela je samo Komisija. Njemačka vlada i Europska komisija sudjelovale su na raspravi koja se održala 11. travnja 2018.

V. Analiza

22. Svojim prethodnim pitanjem sud koji je uputio zahtjev pita se je li primjena na odluku o blokadi imovine donesenu u drugoj državi članici roka predviđenog pravom države članice izvršenja, na temelju kojeg odluka o blokadi imovine više ne može biti izvršena nakon proteka određenog vremena, u skladu s člankom 38. stavkom 1. Uredbe br. 44/2001.

23. Da bi se odgovorilo na prethodno pitanje kako ga je postavio sud koji je uputio zahtjev, u biti valja utvrditi odnosi li se odredba prava države članice izvršenja, na temelju koje odluka o blokadi imovine više ne može biti izvršena nakon proteka određenog vremena, na izvršnost odluke koja je uređena pravom države članice u kojoj je ta odluka donesena (država članica porijekla) ili tu odredbu treba smatrati pravnim pravilom, koje se odnosi na izvršenje u užem smislu, države članice u kojoj je zatraženo izvršenje odluke (zamoljena država članica).

24. Sud koji je uputio zahtjev polazi od pretpostavke prema kojoj blokadu imovine iz talijanskog prava treba smatrati, s obzirom na njezinu svrhu, blokadom imovine u njemačkom pravu. U tom kontekstu, sud koji je uputio zahtjev ima dvojbe u pogledu pitanja uređuju li se u ovom slučaju uvjeti izvršenja talijanske odluke u Njemačkoj njemačkim odredbama u području izvršenja odluka o blokadi imovine.

25. Sud koji je uputio zahtjev navodi, s jedne strane, da se sa stajališta pravne tehnike rok predviđen člankom 929. stavkom 2. ZPO-a ne odnosi na materijalno pravo, za razliku od, na primjer, odredbe o zastari prava koja se dodjeljuju odlukom. U tom smislu, taj rok može biti obuhvaćen pravom u području izvršenja u užem smislu koje nije uređeno Uredbom br. 44/2001.

26. S druge strane, sud koji je uputio zahtjev priznaje da primjena roka predviđenog člankom 929. stavkom 2. ZPO-a dovodi do toga da instrument više nije izvršan zbog isteka određenog vremena. Učinak tog roka u konačnici se ne razlikuje od učinka poništenja instrumenta u okviru žalbenog postupka. U tom kontekstu, sud koji je uputio zahtjev pita se može li takvo vremensko ograničenje odluke o blokadi imovine na temelju prava zamoljene države članice biti neusklađeno sa sudskom praksom Suda prema kojoj se primjenom postupovnih odredbi države članice izvršenja ne smiju dovesti u pitanje načela uspostavljena Uredbom br. 44/2001.

A. Stajališta stranaka

27. Njemačka vlada navodi, kao prvo, da se Uredba br. 44/2001 odnosi samo na postupak egzekviture. Suprotno tomu, izvršenje odluka u užem smislu nije uređeno tom uredbom. Stoga se odluke koje su obuhvaćene Uredbom br. 44/2001 izvršavaju u skladu s postupovnim odredbama nacionalnog prava zamoljene države članice, kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a.

28. Kao drugo, njemačka vlada upućuje na presude *Apostolides*⁵ i *Prism Investments*⁶ i podsjeća da je Sud već naveo da ne postoji nijedan razlog da se odluci prilikom njezina izvršenja ne pripišu učinci koje bi proizvela odluka iste vrste donesena izravno u zamoljenoj državi članici. Ta vlada smatra da, s obzirom na tu sudsku praksu, rok predviđen člankom 929. stavkom 2. ZPO-a treba primijeniti na odluku o blokadi imovine donesenu u Italiji zbog činjenice da slična odluka koja je donesena u Njemačkoj ne može više biti izvršena nakon isteka jednomjesečnog roka.

29. Naposlijetku, kao treće, njemačka vlada, pozivajući se na odredbe Uredbe br. 1215/2012, smatra da se tekstom druge rečenice članka 41. stavka 1. te uredbe potkrepljuje gore navedeno stajalište.

⁵ Presuda od 28. travnja 2009., *Apostolides* (C-420/07, EU:C:2009:271)

⁶ Presuda od 13. listopada 2011., *Prism Investments* (C-139/10, EU:C:2011:653)

30. Suprotno tomu, Komisija smatra da se rasuđivanjem koje se u bitnome temelji na presudi Prism Investments⁷ ne uzima u obzir na odgovarajući način prekogranična narav glavnog predmeta.

31. Komisija podsjeća da je Sud u svojoj sudskoj praksi istaknuo da se razlikom između postupka egzekvaturе i izvršenja u užem smislu ne mogu isključiti temeljna načela Uredbe br. 1215/2012, osobito načelo o slobodnom kretanju sudskih odluka. Prema tome, čak i ako je postupak egzekvaturе predviđen Uredbom br. 44/2001 imao za učinak uvođenje strane odluke u pravni poredak zamoljene države članice, „slijepom” primjenom prava te države članice ne bi se uzelo u obzir porijeklo instrumenta koji treba izvršiti. U ovom slučaju, može se pokazati da zbog primjene članka 929. stavka 2. ZPO-a prilikom izvršenja odluke o blokadi imovine iz talijanskog prava, izvršenje te odluke više nije moguće u zamoljenoj državi članici, iako je ona izvršna u državi članici porijekla.

32. Uzimajući u obzir dvojbe suda koji je uputio zahtjev i argumente stranaka, najprije ću analizirati pitanje treba li pravilo kojim se uvodi rok za podnošenje zahtjeva za izvršenje zaštitne mjere, kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a, kvalificirati kao postupovnu odredbu *lex fori* zamoljene države članice. Potom ću ispitati zaključke tog kvalificiranja sa stajališta sudske prakse Suda koja se odnosi na učinke stranih odluka u sustavu Uredbe br. 44/2001 u području egzekvaturе. Naposljetku, usporedit ću prethodna razmatranja s rješenjima zakonodavca Unije u okviru Uredbe br. 1215/2012.

B. Kvalificiranje

1. Uvodne napomene

33. Podsjećam da je Sud u kontekstu Konvencije iz Bruxellesa⁸ smatrao da se tom konvencijom uređuje samo postupak egzekvaturе izvršnih stranih instrumenata i da se ne odnosi na izvršenje u užem smislu koje i dalje podliježe nacionalnom pravu suda pred kojim se vodi postupak⁹. Nadalje, Sud je potvrdio da je ta sudska praksa primjenjiva na Uredbu br. 44/2001 u dijelu u kojem se njome predviđa i postupak egzekvaturе¹⁰.

34. U tom kontekstu sudske prakse, njemačka je vlada navela, kao i sud koji je uputio zahtjev, da se članak 929. stavak 2. ZPO-a prema njemačkom pravu kvalificira kao odredba postupovnog prava. Slijedom toga, barem prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, rok predviđen tom odredbom može biti obuhvaćen pravom u području izvršenja u užem smislu koje nije uređeno Uredbom br. 44/2001.

35. U tom pogledu, napominjem da je većina pojmova koje je zakonodavac Unije upotrijebio u aktima obuhvaćenim pravosudnom suradnjom u građanskim stvarima autonomna, uključujući Uredbu br. 44/2001¹¹. Stoga kvalifikacija pravila kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a u nacionalnom kontekstu ne može biti odlučujuća za rješavanje pravnog problema istaknutog u okviru prethodnog pitanja.

7 Presuda od 13. listopada 2011., Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653)

8 Konvencija od 27. rujna 1968. o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 1972., L 299, str. 32.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 3.)

9 Vidjeti presude od 2. srpnja 1985., Deutsche Genossenschaftsbank (148/84, EU:C:1985:280, t. 19.); od 3. listopada 1985., Capelloni i Aquilini (119/84, EU:C:1985:388, t. 16.); od 4. veljače 1988., Hoffmann (145/86, EU:C:1988:61, t. 27.), i od 29. travnja 1999., Coursier (C-267/97, EU:C:1999:213, t. 28.).

10 Vidjeti presude od 28. travnja 2009., Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, t. 69.), i od 13. listopada 2011., Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653, t. 40.).

11 Vidjeti moje mišljenje u predmetu Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2017:965, t. 32.). Vidjeti također moje mišljenje u predmetu Hószig (C-222/15, EU:C:2016:224, t. 31. i 47.).

36. K tomu, u svrhu primjene Uredbe br. 44/2001, autonomna kvalifikacija „pravila postupovnog prava” članka 929. stavka 2. ZPO-a također nije odlučujuća u pogledu odgovora koji treba pružiti na prethodno pitanje. U ovom slučaju, ne osporava se da se talijanskim pravom predviđa i rok za podnošenje zahtjeva za izvršenje odluke o blokadi imovine. Ničime se ne upućuje na to da se odredba kojom se predviđa takav rok ne može također kvalificirati kao „pravilo postupovnog prava” na isti način kao članak 929. stavak 2. Naime, odlučujuće je pitanje treba li prema autonomnoj kvalifikaciji tu odredbu ZPO-a primijeniti u Njemačkoj prilikom izvršenja odluka o blokadi imovine donesenih u drugim državama članicama¹².

37. Sud koji je uputio zahtjev smatra da ne treba ispitati pitanje predviđa li se i talijanskim pravom rok za podnošenje zahtjeva za izvršenje odluke o blokadi imovine.

38. Konkretnije, taj sud tvrdi da, u okviru glavnog postupka, njemačko tijelo zaduženo za vođenje zemljišnih knjiga ne može utvrditi predviđa li se pravom države članice u kojoj je donesena odluka rok za izvršenje ni pravila za to izvršenje niti je ovlašteno primijeniti pravilo stranog prava. Što se tiče postupka koji je slijedilo to tijelo, jedini relevantan element je pitanje treba li primijeniti članak 929. stavak 2. ZPO-a. Naposljetku, iako zbog isteka roka predviđenog talijanskim pravom instrument više ne treba biti moguće prisilno izvršiti, dužnik ipak treba istaknuti taj aspekt podnošenjem žalbe protiv izjave o izvršivosti.

39. Stoga sud koji je uputio zahtjev smatra da je, osim u postupku za izvršenje, rok predviđen talijanskim pravom također primjenjiv na odluku čije se izvršenje zahtijeva u glavnom postupku. Iz toga proizlazi da na njemačkom državnom području odluka o blokadi imovine koja je donesena u inozemstvu podliježe dvama sustavima koje je uspostavila, s jedne strane, država članica porijekla i, s druge strane, zamoljena država članica.

40. U tom kontekstu, pitam se otkriva li poštovanje tog dvostrukog zahtjeva vjerovnika slabu točku tumačenja prema kojem članak 929. stavak 2. ZPO-a treba primijeniti kao pravilo *lex fori* u području izvršenja stranih odluka o blokadi imovine u užem smislu. U tom slučaju, s jedne strane, odredba njemačkog prava kojom se predviđa rok za podnošenje zahtjeva za izvršenje primjenjuje se kao odredba kojom se uređuje izvršenje u užem smislu. S druge strane, odredba prava države članice porijekla kojom se uspostavlja sličan rok primjenjuje se kao pravilo kojim se utvrđuje izvršnost strane odluke¹³.

41. S obzirom na to utvrđenje, imam dvojbe, kao prvo, u pogledu odnosa između, s jedne strane, izvršnosti odluke o blokadi imovine koja se ocjenjuje s obzirom na odredbu prava države članice porijekla kojom se predviđa rok za podnošenje zahtjeva za izvršenje te odluke i, s druge strane, ograničenja stvarnog izvršenja s pomoću sličnog roka predviđenog odredbom zamoljene države članice.

42. Kao drugo, pitam se može li se sa sustavnog aspekta odredba kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a primijeniti zasebno, neovisno o prekograničnom kontekstu i povodu odluke čije se izvršenje zahtijeva u Njemačkoj.

43. Naposljetku, kao treće, pitam se može li se svrha te odredbe njemačkog prava uskladiti s njezinom primjenom pri kojoj se ne uzimaju u obzir prekogranični kontekst i povod odluke o blokadi imovine.

¹² U tom pogledu napominjem da pravna teorija nije jednoglasna u pogledu primjene nacionalnih odredbi kojima se predviđa rok za podnošenje zahtjeva za poduzimanje zaštitne mjere prilikom izvršenja stranih odluka. Određeni autori skloni su smatrati da se takve odredbe ne mogu primijeniti u ovom slučaju. Vidjeti osobito Kropholler, J., von Hein, J., *Europäisches Zivilprozessrecht: Kommentar zu EuGVO, Lugano-Übereinkommen*, 9. izdanje, Verlag Recht und Wirtschaft, C. H. Beck, Frankfurt na Majni, 2011., str. 615. i 616., t. 10. Vidjeti *a contrario* Schack, H., *Internationales Zivilverfahrensrecht mit internationalem Insolvenz- und Schiedsverfahrensrecht*, C. H. Beck, München, 2014., t. 1066.

¹³ Vidjeti u tom smislu, što se tiče izvršnosti odluke čije se izvršenje zahtijeva na temelju Uredbe br. 44/2001, presudu od 13. listopada 2011., Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653, t. 37. i 39.).

2. Odnos između izvršnosti i ograničenja stvarnog izvršenja

44. Prema očitovanjima Komisije, iako u njemačkom pravu blokada imovine gubi pravnu valjanost zbog isteka roka, to nije slučaj u talijanskom pravu kojim se predviđa da se ta blokada imovine lišava svake pravne valjanosti samo ako je formalno poništena. Osim toga, dok se na temelju njemačkog prava nepoštovanje tog roka može utvrditi po službenoj dužnosti, prema talijanskom pravu, tuženik se sâm treba pozvati na istek tog roka. Izvršenje blokade imovine iz talijanskog prava stoga je u načelu i dalje moguće čak i nakon isteka roka.

45. Stoga je moguće da je izvršnost odluke o blokadi imovine, koja je na temelju članka 38. Uredbe br. 44/2001 uvijek za izvršenje te odluke u zamoljenoj državi članici¹⁴, ugrožena, s obzirom na to da je vjerovnik ne može izvršiti u Njemačkoj, neovisno o izvršnosti te odluke prema pravu države članice porijekla.

46. To očitovanje može ukazivati na činjenicu da se članak 929. stavak 2. ZPO-a ne odnosi na poduzimanje zaštitne mjere, već na njezinu izvršnost i to barem u jednakoj mjeri kao slična odredba talijanskog prava.

3. Odnos između uvjetâ za određivanje blokade imovine i roka za podnošenje zahtjeva za provođenje zapljene

47. Blokada imovine iznimka je od općeg pravila prema kojem samo odluke koje su donesene nakon meritornog postupka i koje su postale konačne mogu biti predmet izvršenja. Prema tome, neovisno o činjenici da zbog svoje iznimne naravi blokada imovine ne dostaje za vjerovnika¹⁵, ona se može naložiti samo ako su ispunjeni određeni uvjeti.

48. Točno je da u većini pravnih sustava činjenica naknadne nemogućnosti izvršenja meritorne odluke predstavlja takav temeljni uvjet. Međutim, prema usporednim analizama, iako temeljni cilj blokade imovine određuje taj opći uvjet, u nacionalnim propisima postoje razlike u pogledu detaljnih uvjeta u kojima se odluka o blokadi imovine može donijeti¹⁶.

49. Naime, uvjeti za određivanje blokade imovine utvrđuju se pravnim izborima koje države članice donose kako bi uspostavile ravnotežu između interesa vjerovnikâ i dužnikâ. Uspostava roka za podnošenje vjerovnikova zahtjeva za poduzimanje zaštitne mjere također je učinak tog nastojanja.

14 Što se tiče izvršnosti strane odluke, vidjeti presude od 29. travnja 1999., *Coursier* (C-267/97, EU:C:1999:213, t. 23.), i od 28. travnja 2009., *Apostolides* (C-420/07, EU:C:2009:271, t. 65. i 66.). Ističem da je u pravnoj teoriji čak istaknuto da primjena odredbe španjolskog prava, kojom se predviđa rok sličan onom predviđenom člankom 929. stavkom 2. ZPO-a, prilikom izvršenja strane odluke nije u skladu s člankom 38. Uredbe br. 44/2001, s obzirom na to da odluka ne može biti izvršena u zamoljenoj državi članici neovisno o izvršnosti te odluke prema pravu države članice porijekla. Vidjeti Steinmetz, A., „Anwendbarkeit der Ausschlussfrist in der spanischen ZPO auch auf ausländische Vollstreckungstitel?“, *Recht der internationalen Wirtschaft*, br. 5, 2009., str. 304.

15 Naime, smatram da je odluka o blokadi imovine kao što je ona čije je izvršenje zatraženo u glavnom predmetu „zaštitna mjera“ u smislu članka 31. Uredbe br. 44/2001. Stoga je riječ o mjeri namijenjenoj održavanju činjeničnog ili pravnog stanja radi očuvanja prava čije je priznavanje osim toga zatražio sud koji odlučuje o meritumu. Vidjeti presudu od 26. ožujka 1992., *Reichert i Kockler* (C-261/90, EU:C:1992:149, t. 34.).

16 Vidjeti u tom smislu Goldstein S., „Recent Developments and Problems in the Granting of Preliminary Relief: a comparative analysis“, *Revue hellénique de droit international*, 1987. – 1988., 40. i 41. godište, str. 13. Čini mi se da se uvjeti u kojima se odluka o blokadi imovine može donijeti osobito razlikuju u pogledu naravi i težine prijetnje koju stvara neizvršenje zapljene. Vidjeti, na primjer, u njemačkom pravu članak 917. ZPO-a kojim se određuje da se odluka o blokadi imovine može donijeti kada je izvršenje konačne odluke nemoguće ili je znatno teže, s obzirom na to da je potonji uvjet u pravnoj teoriji opisan kao „znatno određeniji“. Vidjeti Cuniberti, G., *Les mesures conservatoires portant sur des biens situés à l'étranger*, LGDJ, Pariz, 2000., str. 267. Sličan je uvjet predviđen, na primjer, u poljskom pravu u članku 730¹. stavku 2. Kodeks postępowania cywilnego (Zakon o građanskom postupku) od 17. studenoga 1964. (Dz. U. iz 2014., podbroj 101). Što se tiče talijanskog prava, člankom 671. codice di procedura civile (Zakon o građanskom postupku) određuje se da se odluka o blokadi imovine može donijeti ako postoji rizik od naplate potraživanja (*periculum in mora*). Stoga se članak 671. tog zakona ne odnosi izričito na slučaj u kojem neizvršenje zapljene može dovesti do poteškoća prilikom izvršenja konačne odluke. O blokadi imovine u talijanskom pravu vidjeti također De Crisofaro, M., „National Report – Italy“, u: Harsági, V., Kengyel, M. (ur.), *Grenzüberschreitende Vollstreckung in der Europäischen Union*, Sellier, München, 2011., str. 119. Međutim, svjestan sam da treba uzeti u obzir činjenicu da su uvjeti za donošenje odluke o zapljeni koji su navedeni u pravnim tekstovima cilj razvoja sudske prakse kojim se mogu povećati ili ograničiti razlike među pravnim sustavima država članica.

50. Iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da je svrha članka 929. stavka 2. ZPO-a zaštita dužnika. Konkretnije, prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, cilj te odredbe jest spriječiti da odluke donesene nakon skraćenog postupka privremene pravne zaštite ostanu izvršne i da stoga njihovo izvršenje bude moguće nakon relativno dugog razdoblja te unatoč eventualnim promjenama situacije. U tom smislu, njemačka je vlada na raspravi navela da je cilj roka predviđenog člankom 929. stavkom 2. ZPO-a spriječiti da odluka o blokadi imovine može biti izvršena nakon isteka jednomjesečnog roka čak i ako su se okolnosti znatno izmijenile.

51. K tomu, čak se i u dijelu pravne teorije prema kojoj osobito učinke zaštitnih mjera obilježavaju izrazite razlike, dok su uvjeti za njihovo određivanje znatno sličniji¹⁷, smatra da ti uvjeti upućuju na činjenicu da su zaštitne mjere neodvojivo povezane s postupcima u kojima su donesene¹⁸. Stoga se može iznijeti teza da u prekograničnom kontekstu takva veza postoji između odluke o blokadi imovine i propisâ države članice porijekla.

52. Naposljetku, u tom smislu, zakonodavčeva uspostava roka kao što je onaj koji je predviđen člankom 929. stavkom 2. ZPO-a na neki je način usporediva sa situacijom u kojoj sud u svojoj odluci pojašnjava rok u kojem vjerovnik treba poduzeti posebne radnje. Ako odluka sadržava takvo pojašnjenje, ono je nedvojbeno inherentan dio te odluke.

53. Posljedično, smatram da rok kao što je onaj koji je predviđen člankom 929. stavkom 2. ZPO-a nije odvojiv od uvjeta u kojima se odluka o blokadi imovine može donijeti i, općenito, od prava države članice porijekla. Prema tome, takav rok ne može se primijeniti kao provedbeno pravilo u užem smislu *lex fori* u okviru izvršenja stranih odluka u Njemačkoj¹⁹.

4. Svrha odredbe kojom se predviđa rok za podnošenje zahtjeva za poduzimanje mjere zapljene

54. Podsjećam da iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da je glavni cilj članka 929. stavka 2. ZPO-a jamčiti da se blokada imovine neće izvršiti nakon relativno dugog razdoblja te unatoč eventualnim promjenama situacije. Osim toga, što se tiče stranih odluka, iz rješenja suda koji je uputio zahtjev kao i iz objašnjenja njemačke vlade proizlazi da je taj rok izračunan počevši od datuma dostave izjave o egzektivuri vjerovniku.

55. Međutim, vjerovnik nije dužan podnijeti zahtjev za izvršenje odluke o blokadi imovine neposredno nakon ishoda te odluke u državi članici porijekla. Stoga može odgoditi podnošenje takvog zahtjeva, neovisno o eventualnoj promjeni okolnosti do koje je došlo nakon ishoda odluke o blokadi imovine.

56. Tako bi rješenje prema kojem se članak 929. stavak 2. ZPO-a primjenjuje kao pravilo *lex fori* zamoljene države članice i prema kojem je rok predviđen tom odredbom izračunan počevši od datuma dostave izjave o egzektivuri omogućivalo vjerovniku da sustavno zanemaruje takvu eventualnu izmjenu okolnosti i nastavi s poduzimanjem zaštitne mjere.

57. Stoga smatram da primjena članka 929. stavka 2. ZPO-a u okviru izvršenja stranih odluka nije u skladu sa svrhom te odredbe, kako su je pojasnili sud koji je uputio zahtjev i njemačka vlada.

17 Cuniberti, G., *Les mesures conservatoires portant sur des biens situés à l'étranger*, LGDJ, Pariz, 2000., str. 267.

18 Cuniberti, G., *op. cit.* str. 255. Što se tiče zaštitnih mjera općenito, a da se pritom ne upućuje na pitanje raznolikosti uvjeta za određivanje, vidjeti u tom smislu Hess, B., „The Brussels I Regulation: Recent Case Law of the Court of Justice and the Commission's Proposed Recast”, *Common Market Law Review* 2012., str. 1098.

19 Vidjeti u tom smislu Wittmann, J., „BGH, 11.05.2017 - V ZB 175/15: Anwendbarkeit der Vollziehungsfrist aus § 929 Abs. 2 ZPO bei Vollstreckung ausländischer Titel nach Maßgabe der EuGVVO”, *Zeitschrift für Internationales Wirtschaftsrecht* 2018., br. 1, str. 42., koji međutim naglašava činjenicu da se vremensko ograničenje koje se propisuje člankom 929. stavkom 2. ZPO-a ne temelji na samom postupku za izvršenje, već na hitnom postupku koji dovodi do izvršenja.

58. Iz te analize proizlazi, kao prvo, da se nacionalna odredba kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a prije odnosi na izvršnost odluke o blokadi imovine nego na njezino izvršenje u užem smislu. Kao drugo, takav rok ne može se primijeniti zasebno, neovisno o povodu odluke čije se izvršenje zahtijeva. Kao treće, ako se podupre stajalište suda koji je uputio zahtjev i njemačke vlade u pogledu svrhe članka 929. stavka 2. ZPO-a, ta odredba ne može ispuniti svoju ulogu ako se primjenjuje na strane odluke čije je izvršenje zatraženo u Njemačkoj.

59. S obzirom na prethodno navedeno, smatram da se nacionalna odredba kojom se predviđa rok za podnošenje vjerovnikova zahtjeva za izvršenje, kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a, ne treba kvalificirati kao postupovno pravilo koje je primjenjivo u okviru izvršenja odluke o blokadi imovine u Njemačkoj koja je donesena u drugoj državi članici.

C. Istovjetnost učinaka nacionalnih i stranih odluka

60. Iz ustaljene sudske prakse proizlazi, s jedne strane, da ne postoji nijedan razlog da se odluci donesenoj u državi članici tijekom njezina izvršenja u drugoj državi članici dodjele prava koja joj ne pripadaju u državi članici porijekla²⁰. To se u pravnoj teoriji obično naziva „proširenje učinaka”²¹. Iz presude Health Service Executive²², koja je donesena u okviru Uredbe (EZ) br. 2201/2003²³, ali se, prema mojem mišljenju, može primijeniti na Uredbu br. 44/2001, proizlazi da to ograničenje osobito treba shvatiti u smislu da strana odluka može služiti samo kao temelj za izvršenje u zamoljenoj državi članici u granicama koje proizlaze iz same odluke.

61. S druge strane, ne postoji nijedan razlog zbog kojeg bi se takvoj odluci pripisali učinci koje odluka iste vrste koja je donesena izravno u zamoljenoj državi članici ne bi proizvela²⁴. To se ograničenje u pogledu učinaka odluka koje se izvršavaju u zamoljenoj državi članici naziva „teorija o istovjetnosti učinaka”²⁵.

62. Oslanjajući se na tu sudsku praksu, njemačka vlada smatra da članak 929. stavak 2. ZPO-a, kako bi se osigurala jednakost postupanja sa stranim i nacionalnim odlukama, treba primijeniti u Njemačkoj prilikom izvršenja odluka o blokadi imovine iz talijanskog prava.

63. Ne slažem se s tim stajalištem. Smatram, kao i Komisija, da se u stajalištu njemačke vlade ne uzimaju u obzir određeni aspekti prekogranične naravi glavnog predmeta i posljedice primjene članka 929. stavak 2. ZPO-a u okviru takvog predmeta. K tomu, smatram da se to stajalište temelji na nepotpunom tumačenju sudske prakse Suda.

20 Vidjeti u tom smislu u okviru Konvencije iz Bruxellesa presudu od 4. veljače 1988., Hoffmann (145/86, EU:C:1988:61, t. 11.). Što se tiče Uredbe br. 44/2001, vidjeti presude od 28. travnja 2009., Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, t. 66.); od 13. listopada 2011., Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653, t. 40.), i od 15. studenoga 2012., Gothaer Allgemeine Versicherung i dr. (C-456/11, EU:C:2012:719, t. 34.).

21 Vidjeti u tom smislu De Miguel Asensio, P. A., „Recognition and Enforcement of Judgments in Intellectual Property Litigation: the Clip Principles”, u: Basedow, J., Kono, T., i Metzger, A. (ur.), *Intellectual Property in the Global Arena – Jurisdiction, Applicable Law, and the Recognition of Judgments in Europe, Japan and the US*, Mohr Siebeck, Tübingen, 2010., str. 251.; Requejo Isidro, M., „The Enforcement of Monetary Final Judgments Under the Brussels Ibis Regulation (A Critical Assessment)”, u: V. Lazić, Stuij S. (ur.), *Brussels Ibis Regulation: Changes and Challenges of the Renewed Procedural Scheme*, Springer, Haag, 2017., str. 88.

22 Presuda od 26. travnja 2012., Health Service Executive (C-92/12 PPU, EU:C:2012:255, t. 141. i 143.)

23 Uredba Vijeća od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (SL 2003., L 338, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 133.).

24 Vidjeti presude od 28. travnja 2009., Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, t. 66.), i od 13. listopada 2011., Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653, t. 40.). Valja istaknuti da je to ograničenje u pogledu učinaka koji se pripisuju stranoj odluci Sud uveo u svoju sudsku praksu dosta kasnije nego prvo ograničenje, koje se odnosi na teoriju proširenja učinaka, koja je već bila uspostavljena presudom od 4. veljače 1988., Hoffmann (145/86, EU:C:1988:61, t. 11.). Napominjem da je u mišljenju iznesenom u predmetu u kojem je donesena ta presuda nezavisni odvjetnik M. Darmon također razmotrio to drugo ograničenje. Smatrao je da se to ograničenje objašnjava potrebom za ujednačavanjem tumačenja i nastojanjem da se spriječe prekomjerne primjene odredbe o javnom poretku. Vidjeti mišljenje nezavisnog odvjetnika M. Darmona u predmetu Hoffmann (145/86, neobjavljeno, EU:C:1987:358, t. 20.). Međutim, ta se razmatranja ne održavaju u presudi Suda.

25 Vidjeti publikacije navedene u bilješci 21.

1. Eventualna neusklađenost između postupovnih pravila država članica porijekla i zamoljenih država članica

a) Utvrđivanje problematike

64. Iz rješenja suda koji je uputio zahtjev, kao i iz stajališta njemačke vlade koje je izneseno na raspravi, proizlazi da u unutarnjim situacijama, ako njemačka tijela donesu odluku o blokadi imovine i potom tu odluku izvrše, vjerovnik koji nije poštovao rok predviđen člankom 929. stavkom 2. ZPO-a može ponovno bez odgađanja ishoditi odluku o blokadi imovine.

65. Međutim, pod pretpostavkom da se u prekograničnom kontekstu članak 929. stavak 2. ZPO-a primjenjuje kao pravilo *lex fori* zamoljene države članice, ne postoji jasan odgovor na pitanje kako vjerovnik treba postupiti ako nije poštovao rok predviđen tom odredbom.

66. Čini mi se važnim da ni sud koji je uputio zahtjev ni njemačka vlada nisu iznijeli tezu prema kojoj vjerovnik može ponovno podnijeti zahtjev za izjavu o egzekvaturi u Njemačkoj kako bi rok predviđen člankom 929. stavkom 2 ZPO-a ponovno počeo teći. Pitam se je li takvo rješenje u skladu s namjenom članka 929. stavka 2. ZPO-a. U svakom slučaju, ponavljanjem zahtjeva omogućilo bi se neograničeno odgađanje upisa hipoteke kao osiguranja potraživanja na temelju iste odluke. Čini mi se da se takva mogućnost protivi logici te odredbe.

67. Napominjem da je, kao odgovor na pitanje postavljeno na raspravi, njemačka vlada potvrdila da vjerovnik može ponovno zatražiti blokadu imovine u državi članici porijekla, ako su rokovi predviđeni u toj državi članici također istekli. Suprotno tomu, Komisija je navela da u ovom slučaju vjerovnik nije mogao zatražiti drugu odluku u Italiji, s obzirom na to da je prvotna odluka o blokadi imovine koju su donijela tijela te države članice još bila izvršna iz razloga navedenih u točki 44. ovog mišljenja.

68. Iz tih razmatranja proizlazi da se vjerovnik koji nije poštovao rok predviđen člankom 929. stavkom 2. ZPO-a vjerojatno treba obratiti tijelima države članice porijekla, u ovom slučaju talijanskim tijelima, kako bi ishodio drugu odluku o blokadi imovine.

b) Odnos između postupovnih pravila države članice porijekla i onih zamoljene države članice

69. Neovisno o tim razmatranjima, čini mi se da analizu koja se odnosi na prethodno pitanje postavljeno Sudu ne treba ograničiti na kontekst ovog predmeta. U ovom slučaju, odluka čije je izvršenje zatraženo u Njemačkoj donesena je u skladu s talijanskim pravom kojim se predviđa vrlo sličan rok onom koji se predviđa člankom 929. stavkom 2. ZPO-a. Međutim, pretpostavljam da iste dvojbe u pogledu primjene te potonje odredbe u okviru izvršenja zaštitne mjere, koja je proglašena izvršnom u Njemačkoj, postoje u pogledu svake odluke o privremenom oduzimanju imovine donesene u drugim državama članicama.

70. Stoga, iako ne želim iznositi stajalište o trenutnom položaju tužitelja s obzirom na talijansko pravo, čini mi se da je, u situaciji kao što je ona u glavnom predmetu, vjerovnik načelno dužan ponovno dokazati, u potporu svojem drugom zahtjevu podnesenom pred tijelima države članice porijekla, barem vjerodostojnost okolnosti u kojima se odluka o blokadi imovine može donijeti. Stoga nije riječ o drugom donošenju iste odluke, već o donošenju nove odluke kojoj je prethodila nova ocjena svih uvjeta koje treba ispuniti kako bi se izdao nalog za zapljenu.

71. K tomu, ne može se odmah isključiti mogućnost da se pravom države članice porijekla iz različitih razloga ne predviđa mogućnost stvarnog podnošenja novog zahtjeva za odluku. Na primjer, sa stajališta tijela države članice porijekla, novi zahtjev može biti nedopušten ako ranija odluka nije poništena ili ako iz drugih razloga nije izgubila pravnu valjanost²⁶.

72. U određenim slučajevima tako se može pokazati da primjena pravila utvrđenih u zamoljenoj državi članici, odnosno u ovom slučaju roka predviđenog člankom 929. stavkom 2. ZPO-a, prilikom izvršenja odluke donesene u drugoj državi članici dovodi do zastoja. Konkretno, vjerovnik koji nije poštovao rok predviđen tom odredbom više ne može izvršiti tu odluku u Njemačkoj te istodobno ne može podnijeti zahtjev za novu odluku pred tijelima države članice porijekla.

2. Očuvanje korisnog učinka Uredbe br. 44/2001

a) Pregled sudske prakse o očuvanju korisnog učinka Uredbe br. 44/2001

73. Podsjećam da je, što se tiče odredbi Konvencije iz Bruxellesa, Sud naveo da se primjenom postupovnih pravila zamoljene države članice ne mora štetno utjecati na koristan učinak sustava predviđenog tom konvencijom²⁷. U presudama koje su donesene u toj sudskoj praksi, Sud je također naveo da se, što se tiče konkretnije nacionalnih pravila kojima se uređuje izvršenje u užem smislu, primjenom postupovnih pravila zamoljene države članice u okviru izvršenja ne može štetno utjecati na koristan učinak sustava Konvencije iz Bruxellesa u području egzekvaturе time što se samom Uredbom br. 44/2001²⁸, izričito ili implicitno, ne ispunjavaju načela uspostavljena u tom području. Nadalje, Sud je potvrdio da je ta sudska praksa primjenjiva na Uredbu br. 44/2001²⁹.

74. Osim toga, napominjem da se na toj logici također temelji sudska praksa koja se odnosi na naloge kojima se stranci zabranjuje da pokrene ili nastavi sudski postupak pred nacionalnim sudom. Naime, Sud je smatrao da se takvim nalogima može ograničiti primjena pravila o nadležnosti te posebne mehanizme predviđene u slučaju litispendinge ili povezanosti lišiti njihova korisnog učinka³⁰. Nadalje, Sud je presudio da, time što sprečavaju sud druge države članice da izvršava ovlasti koje su mu dodijeljene Uredbom br. 44/2001, takvi nalozi, doneseni u okviru arbitraže, tužitelju onemogućuju pristup nacionalnom sudu pred kojim je pokrenuo postupak na temelju pravila o nadležnosti predviđenim tom uredbom te stoga tom tužitelju uskraćuju oblik sudske zaštite na koju ima pravo³¹.

b) Konkretna primjena sudske prakse koja se odnosi na očuvanje korisnog učinka Uredbe br. 44/2001

75. Što se tiče zaštitnih mjera, smatram da se činjenicom da primjena pravila, kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a, na strane odluke o blokadi imovine može dovesti do zastoja, kao što je izneseno u točkama 71. i 72. ovog mišljenja, može štetno utjecati na koristan učinak sustava Uredbe br. 44/2001.

26 Nadalje, može se pokazati da donošenje druge odluke o blokadi imovine u državi članici porijekla dovodi do poništenja ranije odluke. Stoga u situaciji u kojoj je vjerovnik prethodno zaplijenio imovinu dužnika koja se nalazi u državi članici porijekla na temelju te odluke, donošenje druge odluke može poništiti učinke te zapljene.

27 Što se tiče postupovnih odredbi kojima se uređuje doseg nadzora kasacijskog suda, vidjeti presudu od 15. studenoga 1983., Duijnste (288/82, EU:C:1983:326, t. 13. i 14.). Što se tiče postupovnih pravila koja se odnose na dopuštenost zahtjeva, vidjeti presudu od 15. svibnja 1990., Hagen (C-365/88, EU:C:1990:203, t. 21. i 22.).

28 Vidjeti presude od 3. listopada 1985., Capelloni i Aquilini (119/84, EU:C:1985:388, t. 21.), i od 4. veljače 1988., Hoffmann (145/86, EU:C:1988:61, t. 29.).

29 Presuda od 28. travnja 2009., Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, t. 69.)

30 Vidjeti presudu od 27. travnja 2004., Turner (C-159/02, EU:C:2004:228, t. 29. i 30.).

31 Vidjeti presudu od 10. veljače 2009., Allianz i Generali Assicurazioni Generali (C-185/07, EU:C:2009:69, t. 31.).

76. Točno je da, kao i Komisija, smatram da se ne može isključiti da, u situaciji kao što je ona u glavnom predmetu, vjerovnik može na temelju članka 31.³² Uredbe br. 44/2001 zatražiti donošenje zaštitne mjere pred tijelima zamoljene države članice. Međutim, taj se vjerovnik nalazi u nepovoljnom položaju s obzirom na to da je obvezan obratiti se sudovima druge države članice sa svim posljedicama koje iz toga proizlaze³³. Time se potvrđuje, prema mojem mišljenju, mogućnost stvaranja zastoja zbog primjene članka 929. stavka 2. ZPO-a u okviru izvršenja strane odluke.

77. U tom slučaju, s jedne strane, može se pokazati da sudovi države članice koji su nadležni za odlučivanje o meritumu vjerovniku ne mogu osigurati sudsku zaštitu na koju ima pravo u fazi postupka koja dovodi do donošenja konačne odluke. S druge strane, nadležnost tih sudova koja se temelji na odredbama Uredbe br. 44/2001 ugrožava se ako je vjerovnik bio dužan obratiti se sudovima druge države članice radi podnošenja zahtjeva za blokadu imovine, iako je, pravilno, želio podnijeti taj zahtjev pred sudom nadležnim za odlučivanje o meritumu.

78. Slijedom toga, prema sudskoj praksi koja se odnosi na očuvanje korisnog učinka Uredbe br. 44/2001, smatram da se pravilo zamoljene države članice, kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a, ne može primijeniti prilikom izvršenja odluka o blokadi imovine koje su donesene u drugim državama članicama.

c) Međuzaključak

79. Podsjećam da iz prethodno navedenog proizlazi da se odredba kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a ne može kvalificirati kao pravilo u području izvršenja stranih odluka u užem smislu na temelju Uredbe br. 44/2001³⁴.

80. Čak i ako se smatra da bi tu odredbu trebalo kvalificirati kao odredbu u području izvršenja u užem smislu *lex fori* zamoljene države članice, ona se ne može primijeniti u okviru izvršenja stranih odluka u Njemačkoj s obzirom na to da se njome štetno utječe na koristan učinak te uredbe.

81. Nadalje, prema mojem mišljenju, logika i učinci primjene sudske prakse koja se odnosi na očuvanje korisnog učinka Uredbe br. 44/2001 podsjećaju na rješenje koje je Sud nedavno primijenio u sudskoj praksi koja se odnosi na Uredbu (EU) br. 650/2012³⁵. Iz te sudske prakse proizlazi da se kvalifikacijom nacionalnih odredbi u svrhu njihove primjene u situacijama koje su obuhvaćene Uredbom br. 650/2012 ne može spriječiti ostvarenje ciljeva te uredbe, kao ni koristan učinak njezinih odredbi³⁶. Prema tome, koristan učinak pravnog akta Unije koji se odnosi na pravosudnu suradnju u građanskim stvarima može utjecati na autonomnu kvalifikaciju, koja se izvršava radi primjene tog akta, nacionalnih odredbi koje su obuhvaćene njegovim područjem primjene. U tom smislu ni članak 929. stavak 2. ZPO-a ne treba kvalificirati kao pravilo u području izvršenja u užem smislu s obzirom na to da se njime može štetno utjecati na koristan učinak Uredbe br. 44/2001.

32 Na temelju članka 31. Uredbe br. 44/2001, pred sudovima države članice može se uložiti zahtjev za određivanje takvih privremenih i zaštitnih mjera koje su predviđene u pravu te države čak i u slučaju u kojemu su, sukladno odredbama ove Uredbe, za donošenje sudske odluke o meritumu predmeta nadležni sudovi druge države članice.

33 U svakom slučaju, riječ je o novom zahtjevu koji se temelji na trenutačnim okolnostima i o kojem ponovno odlučuju pravosudna tijela druge države članice. Osim toga, mogu se zatražiti samo mjere predviđene zakonom te države članice. Usto, vjerovnik je obvezan slijediti postupak utvrđen pravom te države članice. U tom pogledu, valja napomenuti da se, prema mišljenju država članica ugovornica Konvencije iz Bruxellesa, pravila kojima se uređuju nacionalni postupci privremene pravne zaštite mogu još više razlikovati od onih kojima se uređuju postupci o meritumu. Vidjeti u tom smislu presudu od 6. lipnja 2002., *Italian Leather* (C-80/00, EU:C:2002:342, t. 42.).

34 Vidjeti točke 33. do 59. ovog mišljenja.

35 Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (SL 2012., L 201, str. 107.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 296.)

36 Vidjeti presudu od 1. ožujka 2018., *Mahnkopf* (C-558/16, EU:C:2018:138). Vidjeti također moje mišljenje u predmetu *Mahnkopf* (C-558/16, EU:C:2017:965, t. 101. i 102.). Vidjeti također u tom smislu presudu od 12. listopada 2017., *Kubicka* (C-218/16, EU:C:2017:755, t. 56.).

D. Utjecaj ukidanja postupka egzekvatur na temelju Uredbe br. 1215/2012 na prethodna razmatranja

82. Ovaj se zahtjev za prethodnu odluku odnosi samo na Uredbu br. 44/2001. Međutim, sud koji je uputio zahtjev smatra da se ovo prethodno pitanje na isti način postavlja u okviru Uredbe br. 1215/2012. K tomu, stranke su se također pozvale na tu uredbu u svojim izlaganjima na raspravi.

83. U tom pogledu, smatram da se zaključcima iz Uredbe br. 1215/2012 ne mogu dovesti u pitanje gore navedena razmatranja.

84. Kao prvo, iako se Uredbom br. 44/2001 izričito ne uređuje pitanje uloge *lex fori* zamoljene države članice u okviru izvršenja stranih odluka, Uredbom br. 1215/2012 u njezinu članku 41. stavku 1. osobito se određuje da se strane odluke u zamoljenoj državi članici izvršavaju *pod istim uvjetima* kao i sudska odluka donesena u toj državi članici³⁷.

85. Međutim, neovisno o ukidanju postupka egzekvatur na temelju Uredbe br. 1215/2012, razliku između izvršnosti i izvršenja u užem smislu, koje se uređuje *lex fori* zamoljene države članice, zakonodavac Unije zadržao je u okviru te uredbe³⁸.

86. To je također tumačenje koje je iznijela njemačka vlada koja, iako je došla do drukčijeg zaključka, utvrđuje da se u članku 41. stavku 1. drugoj rečenici navode načela koja su primijenjena u okviru Uredbe br. 44/2001. K tomu, određeni autori smatraju da se tom odredbom Uredbe br. 1215/2012 propisuju načela koja je Sud naveo u svojoj sudskoj praksi koja se odnosi na Uredbu br. 44/2001³⁹.

87. Prema tome, ničime se ne upućuje na to da stupanje na snagu Uredbe br. 1215/2012 može utjecati na kvalifikaciju odredbe kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a.

88. Kao drugo, smatram da se na temelju Uredbe br. 1215/2012 na isti način javlja problem zastoja do kojeg dovodi primjena nacionalnog pravila, kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a, kao pravila zamoljene države članice. Stoga se može primijeniti sudska praksa koja se odnosi na očuvanje korisnog učinka sustava Uredbe br. 1215/2012⁴⁰.

89. Zbog toga smatram da se ni zaključcima izvedenim iz ukidanja postupka egzekvatur ni onima iz odredbe kao što je članak 41. stavak 1. Uredbe br. 1215/2012 ne može opravdati teza prema kojoj se, na temelju Uredbe br. 44/2001, odredba kao što je članak 929. stavak 2. ZPO-a može primijeniti u okviru izvršenja stranih odluka u Njemačkoj.

37 Konačno, u pravnoj se teoriji smatralo da se upućivanje na „iste uvjete” u članku 41. stavku 1. te uredbe ne odnosi isključivo na ulogu *lex fori*, već da se njime utvrđuje i načelo nediskriminacije stranih odluka. Vidjeti u tom smislu Grzegorzcyk, P., „Wykonywanie w Polsce orzeczeń pochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej objętych reżimem automatycznej wykonalności”, u: Marciniak, A. (ur.), *Egzekucja sądowa w świetle przepisów z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego*, Currenda, Sopot, 2015., str. 142. K tomu, upućivanje na „iste uvjete” navodi se i u članku 47. stavku 2. Uredbe br. 2201/2003. U presudi od 1. srpnja 2010., Povse (C-211/10 PPU, EU:C:2010:400), Sud je smatrao da to upućivanje treba usko tumačiti. Prema mišljenju Suda, to se upućivanje može odnositi samo na postupovna pravila u skladu s kojima treba provesti izvršenje. Usto, to upućivanje ni u kojem slučaju ne može biti sadržajan razlog za protivljenje predmetnoj odluci zbog činjenice da su se okolnosti izmijenile nakon njezina donošenja. Navedeni se razlog stoga temeljio na istoj logici kao članak 929. stavak 2. ZPO-a, odnosno, prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev i njemačke vlade, na sprečavanju izvršenja zbog moguće izmjene okolnosti.

38 Vidjeti u tom smislu Cuniberti, G., Rueda, I., „European Commentaries on Private International Law”, sv. I., *Brussels Ibis Regulation-Commentary*, Magnus, U., i Mankowski, P. (ur.), Otto Schmidt, Köln, 2016., str. 846.; Hartley, T., *Civil Jurisdiction and Judgments in Europe. The Brussels I Regulation, the Lugano Convention, and the Hague Choice of Court Convention*, Oxford University Press, Oxford, 2017., str. 302.; Kramer, X., „Cross-Border Enforcement and the Brussels I-bis Regulation: Towards a New Balance between Mutual Trust and National Control over Fundamental Rights”, *Netherlands International Law Review*, 2013., br. 60(3), str. 360.; Nuyts, A., „La refonte du règlement Bruxelles I”, *Revue critique de droit international privé*, 2013., br. 1, str. 1. i sljedeće stranice, t. 15.

39 Kramer, X., *op. cit.*, str. 360.

40 Vidjeti točke 73. do 77. ovog mišljenja.

90. Zaključno, odredba, kao prvo, koja nije obuhvaćena izvršenjem strane odluke nego postupkom egzekvure⁴¹ i, kao drugo, čija primjena prilikom izvršenja štetno utječe na koristan učinak sustava Uredbe br. 44/2001 nije pravilo *lex fori* zamoljene države članice u području izvršenja⁴². Ta se razmatranja ne mogu dovesti u pitanje zaključcima izvedenim iz analize Uredbe br. 1215/2012. Ta uredba nije izmijenila ni logiku ni načela kojima se uređuju ograničenja primjene *lex fori* u zamoljenoj državi članici.

VI. Zaključak

91. S obzirom na prethodna razmatranja, predlažem Sudu da na prethodno pitanje koje je postavio Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka) odgovori na sljedeći način:

Uredbu vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, te osobito njezin članak 38. stavak 1., treba tumačiti na način da joj se protivi primjena odredbe prava zamoljene države članice, kao što je ona u glavnom postupku, kojom se predviđa rok za podnošenje zahtjeva za izvršenje odluke o blokadi imovine u okviru izvršenja u užem smislu odluke o blokadi imovine koja je donesena u drugoj državi članici.

⁴¹ Vidjeti točke 33. do 59. ovog mišljenja.

⁴² Vidjeti točke 75. do 77. ovog mišljenja.